P9_TA(2021)0074

Statybos produktų reglamento įgyvendinimas

2021 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Reglamento (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos (Statybos produktų reglamentas), įgyvendinimo (2020/2028(INI))

(2021/C 474/03)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

— atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ([1]) (Statybos produktų reglamentas),

— atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB ([2]) (Standartizacijos reglamentas),

— atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 24 d. Komisijos atliktą 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos, vertinimą (SWD(2019)1770),

— atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 24 d. Komisijos ataskaitą dėl 31 straipsnio 4 dalyje nustatytų užduočių, kurioms teikiamas ES finansavimas pagal 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB, 34 straipsnio 2 dalį, aktualumo vertinimo rezultato (COM(2019)0800),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 ([3]),

— atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008, nustatantį su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 ([4]),

— atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Sprendimą 93/465/EEB ([5]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/515 dėl kitoje valstybėje narėje teisėtai parduodamų prekių abipusio pripažinimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 764/2008 ([6]),

— atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 21 d. rezoliuciją dėl Europos standartizacijos ateities ([7]),

([1]) OL L 88, 2011 4 4, p. 5.
([2]) OL L 316, 2012 11 14, p. 12.
([3]) OL L 169, 2019 6 25, p. 1.
([4]) OL L 218, 2008 8 13, p. 30.
([5]) OL L 218, 2008 8 13, p. 82.
([6]) OL L 91, 2019 3 29, p. 1.
([7]) OL C 70 E, 2012 3 8, p. 56.

2021 m. kovo 10 d., trečiadienis

— atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos komunikatą „Švari energija visiems europiečiams“ (COM(2016)0860),

— atsižvelgdamas į Europos žaliąjį kursą (COM(2019)0640),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir į 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti savo iniciatyva teikiamą pranešimą 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir jo 3 priedą,

— atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A9-0012/2021),

A. kadangi Europoje statybos sektoriuje tiesiogiai sukuriama 18 mln. darbo vietų ir 9 proc. BVP ([8]);

B. kadangi Statybos produktų reglamento tikslas – pašalinti technines kliūtis prekybai statybos produktais, siekiant padidinti jų laisvą judėjimą vidaus rinkoje, kartu užtikrinant, kad tie produktai būtų tinkami naudoti pagal numatytą paskirtį ir atitiktų deklaruotas eksploatacines savybes, atsižvelgiant į su jų naudojimu susijusius sveikatos, saugos ir aplinkosaugos aspektus, nepriklausomai nuo to, kur jie pagaminti;

C. kadangi paaiškėjo, kad Europos techninio reglamentavimo ir standartizavimo sistema yra konkurencingumo ir inovacijų varomoji jėga, kartu prisidedanti prie vartotojų saugos ir nelaimingų atsitikimų skaičiaus mažinimo, todėl ES standartai tapo pasauliniu etalonu;

D. kadangi lėtas darniųjų standartų priėmimas ir tai, kad jie nenurodomi, kelia problemų, nes priėmimo procesas atsilieka nuo sektoriaus raidos ir taip įmonėms kyla netikrumas; kadangi darniųjų standartų trūkumas ir esamų standartų neišsamumas prisidėjo prie papildomų nacionalinių reikalavimų statybos produktams, kas sudaro kliūtis jų laisvam judėjimui bendrojoje rinkoje; kadangi šie reikalavimai gali būti žalingi vartotojams ir valstybėms narėms, jiems vykdant savo įsipareigojimus, susijusius su struktūrine sauga, sveikata, aplinkos apsauga, taip pat kitais su statyba susijusiais klausimais ir vartotojų apsauga;

E. kadangi valstybių narių nustatytos statinių taisyklės turėtų būti projektuojamos ir įgyvendinamos taip, kad būtų užtikrinta darbuotojų bei vartotojų sauga ir nebūtų pakenkta aplinkai, o tai taip pat gali turėti įtakos statybos produktų reikalavimams;

F. kadangi SPR reikalavimų laikymosi išlaidos sudaro 0,6–1,1 proc. statybos sektoriaus apyvartos ir jos dažniausiai tenka gamintojams, ir tai gali būti labai didelė našta MVĮ;

1. palankiai vertina Komisijos atliktą SPR vertinimą ir šiuo metu vykdomą peržiūrą, kuriais siekiama toliau šalinti statybos produktų kliūtis vidaus rinkoje ir padėti siekti Europos žaliojo kurso bei žiedinės ekonomikos veiksmų plano tikslų, kartu atsižvelgiant į technologijų raidą ir inovacijas;

2. atkreipia dėmesį į specifinį SPR pobūdį, nes jis skiriasi nuo naujosios teisės aktų sistemos (NTAS) bendrųjų principų, iš esmės dėl to, kad juo nesuderinami jokie konkretūs statybos produktams taikomi reikalavimai ar minimalūs saugos lygiai, tačiau jame tik apibrėžiama bendra techninė kalba, kuri yra bendra visiems statybiniams produktams, patenkantiems i SPR taikymo apimtį, kad būtų galima įvertinti su statybos produktų esminėmis charakteristikomis susijusias eksploatacines savybes, nustatytas suderintose techninėse specifikacijose;

3. pabrėžia, kad dabartiniu SPR užtikrinamas laisvas statybos produktų judėjimas Sąjungoje, o valstybės narės išlaiko kontrolę statybos darbų taisyklių srityje; pastebi, kad laikantis valstybių narių taisyklių statiniai turi būti projektuojami ir statomi taip, kad nekeltų pavojaus nei gyventojų, naminių gyvūnų arba nuosavybės saugai, nei aplinkai; atkreipia dėmesį į tai, kad valstybių narių lygmeniu nustatytoms statybos taisyklėms paprastai įtakos turi darbams naudojamų statybos produktų eksploatacinės savybės;

([8]) Europos Komisija, „The European construction sector – A global partner“, 2016.

Bendra techninė kalba, įskaitant standartus

4. pažymi, kad siekiant gerinti valstybių narių eksploatacinius reikalavimus, SPR nustatyta bendra techninė kalba apibrėžta remiantis darniaisiais Europos standartais ir Europos vertinimo dokumentais, taikomais produktams, kuriems netaikomi darnieji standartai arba jie taikomi tik iš dalies; pripažįsta, kad Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC) yra kompetentingos organizacijos darniesiems standartams rengti, o Europos techninio vertinimo organizacija (EOTA) ir techninio vertinimo įstaigos (TVĮ) yra atsakingos už Europos vertinimo dokumentų rengimą;

5. pabrėžia, kad, priešingai nei pagal kitus NTAS teisės aktus, pagal SPR naudoti darniuosius standartus privaloma, todėl reikia veiksmingos jų priėmimo sistemos, kad būtų galima tenkinti ir atspindėti pramonės poreikius ir veiksmingiausias praktikas, parengti kelią inovacijoms, neatsilikti nuo technologijų raidos, užtikrinti teisinį aiškumą ir vienodas sąlygas MVĮ bei atitikti valstybių narių reguliavimo poreikius; šiuo tikslu ragina Komisiją užtikrinti aktyvų pramonės ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą siekiant užtikrinti, kad nauji standartai būtų kuo aktualesni; atkreipia dėmesį į aktyvaus valstybių narių dalyvavimo standartizacijos procese svarbą;

6. yra susirūpinęs dėl to, kad iš 444 esamų darniųjų statybos produktų standartų, priėmus SPR buvo paskelbti tik 12 naujų standartų; mano, kad standartų rengimui ir pateikimui reikalingas laikas, esamų standartų (SPR *acquis*) peržiūros ir atnaujinimo vėlavimas, teisinio aiškumo trūkumas dabartinėje teisės aktų sistemoje ir produktyvaus visų šiuo metu procese dalyvaujančių partnerių dialogo trūkumas yra vienos iš didžiausių problemų, susijusių su SPR įgyvendinimu;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje standartų nėra aprašyti visi pagrindiniai produktų reikalavimai, kurie yra būtini statybos produktų naudojimui statiniuose; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl šio nepakankamo suderinimo iš dalies atsirado papildomų nacionalinių reikalavimų ir privalomų nacionalinių ženklų statybos produktams, kurie sukuria nepagrįstas kliūtis, skaido ir silpnina vidaus rinką bei sukuria teisinį netikrumą įmonėms, statybininkams, rangovams, projektuotojams ir architektams, o tai gali kelti pavojų statybos darbų saugai;

8. skubiai ragina Komisiją rasti greitą ir perspektyvų sprendimą, kaip pagerinti standartizacijos procesus ir panaikinti atsilikimą, susijusį su nenurodytais standartais; šiuo klausimu pritaria tam, kad trumpalaikės priemonės, kuriomis siekiama panaikinti atsilikimą ir reglamentavimo trūkumus, būtų derinamos su ilgalaikėmis priemonėmis, kuriomis siekiama apibrėžti bendrą techninę kalbą išsamių suderintų standartų pagalba;

9. nurodo, kad problemos, su kuriomis susiduriama rengiant darniuosius standartus, turi būti sprendžiamos visais rengimo proceso etapais; ragina Komisiją šiame parengiamajame etape glaudžiai konsultuotis su visais suinteresuotaisiais subjektais, laikantis Standartizacijos reglamento ir pabrėžia, kad siekiant rasti veiksmingus sprendimus svarbu užtikrinti visų susijusių šalių subalansuotą atstovavimą, skaidrumą ir atvirumą; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad Komisijos pateikti standartizacijos prašymai būtų aukštos kokybės ir būtina pateikti aiškias bei pragmatiškas gaires; taip pat ragina Komisiją parengti išsamias ir horizontalias gaires standartizacijos įstaigoms, nurodant struktūrą ir reikalavimus kiekvienam reikalaujamam standartui; siūlo nustatyti aiškiai apibrėžtus laikotarpius, per kuriuos Komisija turėtų įvertinti parengtus standartus, ir aiškius terminus visoms šalims, iki kurių jos turėtų užtikrinti tolesnę peržiūrą, jei nustatoma, kad nebuvo laikomasi standartizavimo prašymo arba SPR; mano, jog svarbu tiksliau apibrėžti standartų taikymo sritį, kad gamintojai, deklaruodami, jog jų produktai patenka į taikymo sritį, turėtų aiškias gaires;

10. mano, kad dėl privalomo standartų pobūdžio įgyvendinant SPR ir dėl to, kad jie laikomi Sąjungos teisės aktų dalimi, paskelbtų darniųjų standartų tekstai turėtų būti prieinami visomis Sąjungos kalbomis; pabrėžia, jog reikia užtikrinti prieigą prie kokybiško vertimo be papildomų išlaidų, o į vertimo procesą labiau įtraukti nacionalines standartizacijos įstaigas; ragina Komisiją toliau remti suderintų standartų vertimą ir supaprastinti jam taikomas finansines nuostatas;

11. yra susirūpinęs dėl to, kad nors, siekiant sudaryti sąlygas naujoviškiems produktams patekti į rinką, į SPR buvo įtrauktas alternatyvus metodas, taikomas produktams, kuriems netaikomi ar tik iš dalies taikomi darnieji standartai, didžioji Europos vertinimo dokumentų (EVD) dauguma nesusijusi su naujoviškais produktais;

12. todėl mano, kad dabartiniai prasti standartizacijos sistemos veiklos rezultatai yra vienas veiksnys, dėl kurio kaip alternatyvi standartizacijos priemonė vis dažniau naudojamas (EOTA) metodas;

2021 m. kovo 10 d., trečiadienis

13. atkreipia dėmesį į tai, kad EOTA metodas yra ilgas ir brangus, todėl nepalankus MVĮ ir įperkamas dažniausiai tik dideliems rinkos dalyviams; pabrėžia, kad, nepaisant poreikio apskritai tobulinti standartizacijos procesą, dabartinė EVD rengimo procedūra gali būti naudinga kaip papildomas būdas skatinti novatoriškų produktų kūrimą ir MVĮ dalyvavimą, tačiau taip pat turi būti siekiama gamintojų tikslo kuo greičiau pateikti novatoriškus produktus į rinką laikantis Sąjungos produktų reikalavimų ir ji neturėtų būti laikoma nuolatine standartizacijos sistemos alternatyva;

14. pabrėžia, kad bendra techninė kalba galėtų padėti skatinti žiedinę ekonomiką, nes ji suteikia galimybę bendrai deklaruoti statybos produktų eksploatacines savybes; mano, kad daugiau dėmesio turėtų būti skiriama tiems standartams, kurie padeda skatinti žiedinę ekonomiką Europoje;

CE ženklas ir eksploatacinių savybių deklaracija

15. pažymi, kad CE ženklas yra skirtas tam, kad būtų galima teisėtai vienos valstybės narės rinkai pateiktus produktus parduoti kitos valstybės narės teritorijoje; tačiau, yra susirūpinęs dėl to, kad CE ženklo naudojimas pagal SPR skiriasi nuo kitų NTAS teisės aktų, nes jame nurodomos tik produkto eksploatacinės savybės, o nėra patvirtinama atitiktis konkretiems produktui keliamiems reikalavimams, todėl dėl tokio skirtingo nuo kitų NTAS teisės aktų požiūrio galėtų kilti painiava dėl CE ženklo ir sumažėti jo vertė; šiuo klausimu nurodo, kad yra informacijos, kurios reikalaujama pagal CE ženklą ir eksploatacinių savybių deklaraciją, sutapimų; mano, kad dėl tokio dubliavimo įmonėms atsiranda nereikalinga administracinė našta ir išlaidų ir kad jį reikėtų naikinti, be kita ko, geriau išnaudojant skaitmeninius sprendimus;

16. apgailestauja, kad CE ženklas pagal SPR klaidingai suprantamas kaip kokybės ženklas ir nereiškia, kad statybos produktas yra saugus ar kad jį būtų galima naudoti statiniuose; mano, kad reikia papildomų sprendimų siekiant, kad galutiniai naudotojai gautų aiškią ir tikslią informaciją apie CE ženklo prigimtį, statybos produktų saugą ir jų atitiktį nacionaliniams pastatų saugos ir statinių reikalavimams;

17. ragina Komisiją, atlikus poveikio vertinimą ir įvertinus Sąjungos bei valstybių narių reglamentavimo poreikius kiekvienos kategorijos produktams, apsvarstyti ir nuodugniai įvertinti galimybę laipsniškai tobulinti SPR įtraukiant į jį papildomus informavimo įpareigojimus ir produktų veiksmingumo reikalavimus, susijusius su sveikatos, saugos ir aplinkosaugos aspektais; be to, ragina Komisiją įvertinti, kuris metodas būtų veiksmingas įgyvendinant SPR;

18. atkreipia dėmesį į skaitmeninimo stoką statybų sektoriuje ir pabrėžia, jog svarbu visapusiškai naudotis skaitmeninėmis technologijomis, kurios galėtų sudaryti sąlygas teikti aiškią, skaidrią ir patikimą informaciją ekonominės veiklos vykdytojams ir galutiniams naudotojams, spręsti klausimą dėl sutampančių informacijai keliamų reikalavimų, o rinkos priežiūros institucijoms – veiksmingiau vykdyti savo veiklą; ragina Komisiją įvertinti tokių technologijų naudojimo naudą ir parengti sprendimus, kaip pažangiai integruoti esamus duomenis, kurie gali būti naudojami įvairiose informacinėse sistemose;

19. mano, kad skaitmeniniai sprendimai galėtų padidinti statybos produktų rinkos skaidrumą ir užtikrinti eksploatacinių savybių deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumą ir patikimumą, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas palyginti statybos produktus pagal jų deklaruotas eksploatacines savybes, įskaitant saugos ir aplinkosauginį veiksmingumą, taip suteikiant ekonominės veiklos vykdytojams ir galutiniams naudotojams galimybę pasinaudoti gamintojų pateikta informacija, greitai įvertinant ir lyginant statybos darbų reikalavimus su eksploatacinių savybių deklaracijoje pateikta informacija;

20. pabrėžia, kad reikia didinti ekonominės veiklos vykdytojų, ypač MVĮ ir labai mažų įmonių, informuotumą apie CE ženklą ir eksploatacinių savybių deklaraciją, be kita ko, per bendruosius skaitmeninius vartus; mano, kad toks požiūris padidintų pasitikėjimą Sąjungos derinimu ir darniųjų standartų kokybe bei padėtų sumažinti bendrosios rinkos susiskaidymą; pabrėžia svarbų nacionalinių statybos produktų kontaktinių centrų vaidmenį informuojant ekonominės veiklos vykdytojus apie SPR taikymą ir teikiant patikimą informaciją apie valstybės narės teritorijoje taikomas nuostatas dėl statybos darbų reikalavimų, taikomų kiekvieno statybos produkto numatomai paskirčiai; siūlo dėti daugiau pastangų siekiant didinti informuotumą apie šiuos kontaktinius centrus, nes 2018 m. apie juos žinojo tik 57 proc. suinteresuotųjų subjektų;

Rinkos priežiūra

21. yra susirūpinęs dėl to, kad pramonės atstovai mano, jog statybos produktų rinkos priežiūra yra nepakankama ir neveiksminga; pabrėžia, kad tokia padėtis trukdo sudaryti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams, kurie laikosi teisės aktų, ir yra naudinga jų nesilaikantiems nesąžiningiems prekiautojams; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl silpnos ir nenuoseklios rinkos priežiūros gali padaugėti deklaruotų eksploatacinių savybių neatitinkančių produktų ir kilti pavojus galutiniams naudotojams;

22. ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Reglamentą (ES) 2019/1020, kuriuo siekiama sustiprinti produktų, kuriems taikomi Sąjungos derinamieji teisės aktai, įskaitant SPR, rinkos priežiūrą ir nustatoma bendradarbiavimo su ekonominės veiklos vykdytojais sistema; pabrėžia, kad nacionalinės rinkos priežiūros institucijos šiuo tikslu turi nuosekliai, darniai ir vienodai užtikrinti naujų taisyklių įgyvendinimą ir būtina stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos statybų sektoriuje bei sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;

23. primena valstybėms narėms apie reikalavimą pagal Reglamentą (ES) 2019/1020 rinkos priežiūros institucijoms skirti būtinus finansinius, žmogiškuosius ir techninius išteklius, be kita ko, užtikrinant, kad jos turėtų pakankamai ekspertinių žinių ir kompetencijos; ragina valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą tarp savo rinkos priežiūros institucijų, be kita ko, tarpvalstybiniu lygmeniu, ir didinti patikrų skaičių, veiksmingumą ir efektyvumą, kad būtų galima nustatyti deklaruotų eksploatacinių savybių neatitinkančius produktus ir užkirsti kelią jų judėjimui bendrojoje rinkoje;

24. ragina Komisiją pagal Reglamentą (ES) 2019/1020 skubiai priimti įgyvendinimo aktus siekiant papildomai suderinti rinkos priežiūros institucijų veiklos efektyvumą, nustatant vienodas patikrų sąlygas, patikrų dažnumo nustatymo kriterijus ir tikrintiną su tam tikrais produktais arba produktų kategorijomis susijusių mėginių kiekį, taip pat išdėstant suderintų produktų, atsižvelgiant į atitinkamo sektoriaus ypatybes, įskaitant statybos produktus, patikrų lyginamuosius standartus ir metodus bei poveikį peržiūrėtam SPR; atkreipia dėmesį į svarbų Sąjungos gaminių atitikties tinklo ir administracinio bendradarbiavimo grupių vaidmenį užtikrinant valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų ir Komisijos struktūrinį koordinavimą ir bendradarbiavimą, supaprastinant rinkos priežiūros praktiką, kad ji būtų veiksmingesnė;

25. mano, kad už statybos produktus atsakingoms nacionalinėms rinkos priežiūros institucijoms būtina glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis statybos priežiūros institucijomis, kad būtų užtikrintas diferencijuotas požiūris vertinant statiniuose naudojamų statybos produktų atitiktį deklaruotoms eksploatacinėms savybėms ar naudojimo paskirčiai, taip pat užtikrinta jų atitiktis statybos taisyklėms, tuo pačiu užtikrinant statybos produktus naudojančių darbininkų sveikatą ir saugumą bei statinių naudotojų saugą ir saugumą;

26. pabrėžia, kad valstybės narės turėtų prisiimti atsakomybę, priimdamos nacionalines nuostatas dėl statybos darbų, įskaitant reikalavimus, susijusius su pastatų sauga statant, prižiūrint ir griaunant statinius, atsižvelgiant į kitus viešajam interesui svarbius aspektus, pavyzdžiui, darbuotojų sveikatą, saugą ir saugumą bei aplinkos apsaugą;

27. atkreipia dėmesį į padidėjusį pardavimą internetu statybos sektoriuje; pabrėžia, kad reikia užtikrinti veiksmingą internetu parduodamų statybos produktų, ypač tų, kurie perkami iš ne ES ekonominės veiklos vykdytojų, rinkos priežiūrą, nes jie gali neatitikti Sąjungos teisės aktų ir todėl gali turėti įtakos statinių kokybei ir saugai, siekiant užtikrinti bendrojoje rinkoje cirkuliuojančių statybos produktų atitiktį deklaruotoms eksploatacinėms savybėms ar paskirčiai, neatsižvelgiant į jų kilmę; pabrėžia vaidmenį, kurį šiuo atžvilgiu galėtų atlikti elektroninės prekyvietės;

28. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti vienodą paskelbtųjų įstaigų, atliekančių statybos produktų eksploatacinių savybių vertinimus, eksploatacinių savybių lygį, kad jų funkcijos būtų atliekamos tuo pačiu lygiu ir tomis pačiomis sąlygomis; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į Sąjungos bandymų įstaigų, įsteigtų Reglamentu (ES) 2019/1020, vaidmenį prisidedant prie laboratorijų pajėgumų didinimo, taip pat užtikrinant bandymų patikimumą ir nuoseklumą rinkos priežiūros tikslais visose valstybėse narėse;

29. pabrėžia, kad reikia gerinti informacijos apie statybos produktuose esančias potencialiai pavojingas medžiagas teikimą ir keitimąsi ja bei stiprinti bendradarbiavimą su Europos cheminių medžiagų agentūros duomenų bazėmis pagal galiojančius teisės aktus;

30. ragina Komisiją toliau veiksmingai stebėti ir naikinti nepagrįstas kliūtis vidaus rinkoje, kurių atsiranda dėl nacionalinių reguliavimo priemonių; pabrėžia, kad reikia stiprinti Komisijos ir valstybių narių dialogą bei bendradarbiavimą, siekiant kovoti su praktika, trukdančia laisvam statybos produktų judėjimui vidaus rinkoje, pvz., nuolatiniu nacionalinių ženklų naudojimu ir papildomais statybos produktų sertifikatais;

2021 m. kovo 10 d., trečiadienis

Statybos produktų tvarumas

31. pabrėžia, kad apskritai reikia pereiti prie tvarios ir labiau žiedinės ekonomikos apsirūpinimo statybos produktais, jų gamybos, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo bei jų naudojimo statiniams srityse; pabrėžia, kad reikia gerinti statybos produktų tvarumą ir antrinių bei atsinaujinančių produktų ir medžiagų prieinamumą rinkoje;

32. atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos tikslą atliekant SPR peržiūrą išspręsti statybos produktų tvarumo savybių klausimą ir taip pasiekti, kad statybos sektorius būtų tvaresnis, kaip paskelbta Žiedinės ekonomikos veiksmų plane; pritaria Komisijos įsipareigojimui teisės aktus dėl statybos produktų suderinti ir padaryti nuoseklesniais su horizontaliąja aplinkos politika;

33. ragina Komisiją numatyti tam tikrus reikalavimus, susijusius su aplinkosauginiu veiksmingumu ir tvarumo kriterijais per visą produktų gyvavimo ciklą, įtraukti į konkrečių kategorijų produktų darniuosius standartus pagal SPR, kartu atsižvelgiant į rinkos ir technologijų pokyčius bei nacionalinius statybos sektoriaus arba pastatų politikos reguliavimo reikalavimus, kad gamintojams būtų suteikta viena bendra gaminių vertinimo ir bandymų sistema, kai atsiranda atitinkami bendri atitikties reikalavimai; atkreipia dėmesį į tai, kad dabartiniai esminiai statinių reikalavimai, nustatyti SPR, jau gali būti pagrindas rengiant standartizavimo įgaliojimus ir darniąsias technines specifikacijas, susijusias su statybos produktų aplinkosauginiu veiksmingumu ir tvarumu; pabrėžia, kad svarbu tinkamai įvertinti produktų kategorijas, kurioms tokie reikalavimai būtų aktualūs, o į vertinimo procesą turi būti įtraukti visi atitinkami suinteresuotieji subjektai; pabrėžia, kad dėl tokio įtraukimo neturėtų padidėti statybos produktų kainos;

34. ragina Komisiją įvertinti, kaip SPR galėtų būti remiamas statybos produktų žiediškumas, įskaitant pakartotinai panaudotus ar perdarytus produktus arba produktus, pagamintus iš perdirbtų medžiagų; pabrėžia, kad tam reikės patikimų duomenų apie ankstesnį statybos produktų naudojimą, atsižvelgiant į galimas susijusias išlaidas; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos tikslą sukurti bendrą Europos pažangiųjų žiedinės ekonomikos prietaikų duomenų erdvę, kurioje būtų kaupiami duomenys apie produktų informaciją ([9]);

Konkrečios rekomendacijos dėl SPR peržiūros

35. pabrėžia, kad reikia užtikrinti tinkamą visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą konsultacijų ir vertinimo procese; pabrėžia, kad svarbu atlikti išsamų galimų reglamentavimo pasirinkimų poveikio vertinimą; pabrėžia, kad statybos produktus reglamentuojančiuose teisės aktuose reikia užtikrinti vienodas sąlygas ir mažesnę administracinę naštą visoms įmonėms, ypač MVĮ, atsižvelgiant į naujus verslo modelius bei sąžiningą konkurenciją pasauliniu lygmeniu; atsižvelgdamas į tai, ragina toliau aiškinti ir tobulinti supaprastintas labai mažoms įmonėms taikomas procedūras;

36. pabrėžia, kad svarbu vengti dubliavimosi ir užtikrinti, kad persvarstytas SPR atitiktų galiojančius teisės aktus ir būsimas teisėkūros iniciatyvas; todėl ragina Komisiją paaiškinti SPR santykį su susijusiais vidaus rinkos teisės aktais, pvz., Ekologinio projektavimo direktyva ([10]), Energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo reglamentu ([11]), Atliekų pagrindų direktyva ([12]) ir Geriamojo vandens direktyva ([13]), siekiant išvengti galimo darbų dubliavimosi ir prireikus supaprastinti atitinkamas nuostatas, kad būtų užtikrintas teisinis aiškumas įmonėms;

37. pabrėžia, kad bet kokia SPR peržiūra turėtų atitikti Standartizacijos reglamento principus ir tikslus, kiek tai susiję su darniųjų standartų rengimu, siekiant užtikrinti jų skaidrumą ir kokybę; pabrėžia, kad vykdant bet kokią peržiūrą turėtų būti užtikrintas tinkamas visų suinteresuotųjų šalių dalyvavimas ir patenkinti valstybių narių reglamentavimo poreikiai;

38. pabrėžia, kad reikia užtikrinti teisinį aiškumą pereinamuoju laikotarpiu, susijusiu su SPR persvarstymu ar SPR *acquis* peržiūra, kad neatsirastų teisinis vakuumas ir užtikrinti sklandų perėjimą nuo esamų prie naujų nuostatų;

([9]) Kaip teigiama Žiedinės ekonomikos veiksmų plane.
([10]) OL L 285, 2009 10 31, p. 10.
([11]) OL L 198, 2017 7 28, p. 1.
([12]) OL L 312, 2008 11 22, p. 3.
([13]) OL L 330, 1998 12 5, p. 32.

39. yra susirūpinęs dėl to, kad bet kokiai SPR peržiūrai ir ypač SPR *acquis* peržiūrai prireiks daug laiko, o gamintojams, statytojams, rangovams, planuotojams, architektams ir kitiems galutiniams naudotojams reikia neatidėliotinų sprendimų, kad būtų panaikintas teisinis netikrumas, atsirandantis, be kita ko, dėl to, kad nėra atnaujintų darniųjų standartų ir esamų reguliavimo spragų; ragina Komisiją spręsti šiuos klausimus atliekant laukiamą SPR peržiūrą, be kita ko, ieškant sprendimo, kaip spręsti neatidėliotinas teisines ir technines problemas;

40. todėl ragina atlikti plataus masto SPR, siekiant sukurti tvirtą reglamentavimo sistemą su veiksmingomis, lengvai įgyvendinamomis ir suderintomis taisyklėmis;

o

o o

41. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.